

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC463
Zaaknummer Klachtencommissie 2013T997

datum uitspraak 24/11/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
vertegenwoordigd door: [naam], de zus van verzoeker,

te voldoen door:

de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen,
gevestigd te [naam],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 23 januari 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 8 oktober 2013 met zaaknummer 2013T997, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 10 oktober 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen..

1.2 Bij brief van 14 mei 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mevrouw [naam], de zus van verzoeker, heeft hierop namens verzoeker geantwoord bij brief van 15 juli 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 31 juli 2014.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Op zevenjarige leeftijd is verzoeker wegens familieomstandigheden terecht gekomen op internaat [naam] in [plaats].

Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: broeder [naam]), die niet de groepsleider van verzoeker was, heeft verzoeker seksueel misbruikt. Broeder [naam] hield altijd toezicht bij het douchen van de jongens en bekeek de jongens dan uitgebreid en moedigde hen aan om zich goed te wassen. Na ongeveer een jaar heeft broeder [naam] verzoeker benaderd: verzoeker moest in een korte broek naar de kamer van broeder [naam] komen, omdat broeder [naam] foto's van hem wilde maken. Toen verzoeker eenmaal bij broeder [naam] op de kamer was, ging de kamerdeur op slot. Broeder [naam] ging vervolgens met zijn hand naar het kruis van verzoeker en friemelde aan diens geslachtsdeel. Na enige tijd moest verzoeker op het bed in de kamer gaan liggen. Broeder [naam] ging achter verzoeker ging liggen en stak zijn vinger in de anus van verzoeker. Ondertussen bleef hij ook het geslacht van verzoeker betasten. Ook leerde broeder [naam] aan verzoeker hoe hij broeder [naam] moest aftrekken. Verzoeker vond dit vreemd en onaangenaam. Na afloop van dit seksueel misbruik kreeg verzoeker altijd een door broeder [naam] gemaakte foto mee. Het hierboven beschreven seksueel misbruik, waarbij sprake was van betasting van de intieme delen van verzoeker, het gedwongen aftrekken van broeder [naam] en het bij verzoeker met een vinger in de anus binnendringen door broeder [naam], heeft gedurende drie jaren plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik zeven, maar mogelijk acht jaar oud, omdat het misbruik volgens verzoeker is begonnen een jaar na zijn aankomst op het internaat op zevenjarige leeftijd.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 8 oktober 2013 (zaaknummer 2013T997) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 10 oktober 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik merkt de Compensatiecommissie in zijn algemeenheid het volgende op. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen, waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. De onder 2 genoemde wijze van binnendringen valt daar ook onder.

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 14 mei 2014 heeft [naam] namens verzoeker bij brief van 3 juli 2104 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het seksueel misbruik dat hem is aangedaan veranderd van een blij jongetje in een stil kind en hij is er uiteindelijk psychisch door beschadigd geraakt. Verzoeker kampt al vanaf jongvolwassenen leeftijd met ernstige psychische/psychiatrische problemen, waarvoor hij diverse malen onder behandeling is geweest. Ook heeft hij door het seksueel misbruik zijn MTS niet kunnen afmaken, waardoor hij een carrière op een hoger niveau met bijbehorende inkomsten is misgelopen. Verzoeker is [beroep] geweest maar sinds [datum] arbeidsongeschikt op grond van psychiatrische problemen, die zijn terug te voeren op het seksueel misbruik. De hierdoor gederfde arbeidsinkomsten en pensioenschade overschrijden het maximaal uit te keren bedrag aan compensatie. Daarom wenst verzoeker voor de maximale compensatie in aanmerking te komen binnen categorie 5. Afgezien van de materiele schade is in het leven van verzoeker ook sprake geweest van een periode, waarin hij niet zijn aandeel heeft kunnen leveren in de opvoeding van zijn zoon. Verzoeker heeft gezworven. Voorts is in meer brede zin sprake van gemiste levensvreugde en kansen in het leven.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 31 juli 2014 gereageerd en -kort samengevat- te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld en overweegt als volgt.

4.6 Uit de overgelegde verzekeringsgeneeskundige rapportages d.d. 13 mei 1991 van [naam] (verzekeringsgeneeskundige), d.d. 26 september 1995 van [naam] (verzekeringsgeneeskundige) en die van 7 november 2000 [naam], (verzekeringsgeneeskundige) blijkt dat verzoeker op [datum] is uitgevallen voor zijn werk als [beroep] wegens psychische klachten en sindsdien volledig arbeidsongeschikt is. Deze arbeidsongeschiktheid duurt tot op de dag van heden - zo valt af te leiden uit de overgelegde jaaropgaaf 2013. Als oorzaak van de arbeidsongeschiktheid wordt in de bovengenoemde rapporten gewezen op de (dreigende, chronische) psychoses en decompensatie alsmede op de chronische schizofrenie die als diagnose is gesteld. De prognose is dat sprake is van een stationair beeld waarbij er geen verandering zal optreden in verzoekers volledige arbeidsongeschiktheid. Aan deze arbeidsongeschiktheid liggen géén lichamelijke klachten ten grondslag, aldus [naam]. Verzoeker heeft voorafgaand aan zijn arbeidsongeschiktheid wel gewerkt en hij ontvangt daarvoor een klein pensioen, maar hij heeft in zijn leven nimmer periodes gekend dat hij goed verdiende.

4.7 Eveneens is vast komen te staan dat verzoeker in zijn jeugd geconfronteerd is geweest met moeilijkheden van diverse aard en dat zijn thuissituatie niet ideaal was nu zijn vader het gezin niet kon verzorgen en moeder wegens psychische klachten was opgenomen. Wel benadrukt [naam] dat het gezin tot dat moment 'armoedig, maar warm en gelukkig' was. Zijn moeder is diverse malen opgenomen geweest; zij, alsmede een broer van verzoeker, en dus ook verzoeker zelf, leden/lijden aan schizofrenie.

Ook is het de Compensatiecommissie ambtshalve bekend dat verzoeker op jeugdige leeftijd is geconfronteerd met ingrijpende sterfgevallen in zijn eigen (naaste) familie. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat er sprake was van wietgebruik en drugsgebruik, zo valt te lezen in de rapportage van [naam].

4.8 Het is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig om zich een beeld te vormen hoe het leven van verzoeker gelopen en hoe de persoonlijkheid van verzoeker zich ontwikkeld zou hebben, indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden. Wel is zonder gerede twijfel duidelijk dat het seksueel misbruik één van de beschadigende factoren in het leven van verzoeker is geweest die heeft bijgedragen aan zijn psychische problematiek en disfunctioneren, met blijvende arbeidsongeschiktheid tot gevolg. Dit wordt ook bevestigd door de overgelegde medisch-wetenschappelijke publicatie¹.

[naam] (psychiater in opleiding) wijst in zijn brief van 27 juni 2014 eveneens op het bestaan van verschillende risicofactoren, waaronder seksueel misbruik, maar ook drugsgebruik en genetische factoren, voor het ontstaan van schizofrenie.

¹ 'Prevalence of self-reported childhood abuse in psychosis', Psychiatry Research 210 (2013) 8-15, door I. Bonoldi en anderen.

Aangezien redelijkerwijze niet kan worden uitgesloten dat ook de andere negatieve factoren in het leven van verzoeker in enige mate hebben bijgedragen aan het ontstaan van verzoekers psychische problematiek en zijn uitval voor werk, zal de Compensatiecommissie de gestelde vermogensschade die voor vergoeding in aanmerking komt enigszins matigen.

4.9 Voorgaande doet niet af aan de ernst en de duur van het seksueel misbruik dat verzoeker als kind in een kwetsbare positie is aangedaan en dat een schending is geweest van zowel verzoekers geestelijke als lichamelijke integriteit, waarvan hij tot op de dag van vandaag de wrange vruchten plukt.

4.10 De Compensatiecommissie komt tot het oordeel dat, mede gelet op de in de compensatieregeling geformuleerde toerekening van de vermogensschade als omschreven in artikel 5 sub 5, in dit geval een bedrag van €60.000,-- alle omstandigheden in aanmerking genomen een billijke tegemoetkoming is voor zowel materiële als immateriële schadevergoeding.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder aan verzoeker een bedrag van €60.000,-- te betalen, te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 24/11/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter